

עפ"ג 6326/06/15 - מדינת ישראל נגד סלם שלומי אדרי,

בית המשפט המחוזי בחיפה

20 יולי 2015

עפ"ג 6326-06-15 מדינת ישראל נ' אדרי

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

המערערת

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

נגד

המשיב

סלם שלומי אדרי,

ע"י ב"כ עו"ד ציון שמעון

פסק דין

השופטת ב' טאובר:

תמצית הערעור

1. לפנינו ערעור המדינה (להלן: "**המערערת**") על גזר דינו של בית המשפט השלום בחיפה (כב' סגנית הנשיא, הש' אורית קנטור), שניתן ביום 26/04/15 במסגרת ת.פ. 58988-06-14.

במסגרת הכרעת הדין הורשע הנאשם (להלן: "**המשיב**") על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, שהוגש כנגדו וכנגד נאשם נוסף (להלן: "**הנאשם הנוסף**") בשתי עבירות של גניבה בידי מורשה לפי סעיפים 393(3) + 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); עבירה של זיוף בכוונה לקבל דבר לפי סעיפים 418 + 29 לחוק העונשין ובשתי עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.

בעקבות הרשעתו גזר בית משפט קמא על המשיב את העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא כי לא יעבור המשיב בתקופת התנאי עבירה מהעבירות, בהן הורשע; תשלום פיצוי לחברת ישקר בסכום של 10,000 ₪, אשר ישולם תוך 6 חודשים מיום מתן גזר הדין; צו מבחן למשך שנה; וצו של"צ בהיקף של 220 שעות בהתאם לתכנית טיפולית שתוגש על ידי שירות המבחן.

ערעור המערערת מופנה כנגד קולת העונש, שנגזר על המשיב.

2. במקביל להגשת הודעת הערעור, הגישה המערערת בקשה לעיכוב ביצוע צו השל"צ. בקשת המערערת הועברה לתגובת ב"כ המשיב, אשר הודיע ביום 04/06/15, כי הוא מותיר את ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט. לאור עמדת ב"כ המשיב, הורה כבוד סגן הנשיא הש' רון שפירא בהחלטתו מיום 04/06/15 על עיכוב ביצוע השל"צ עד למתן פסק דין בערעור.

כתב האישום והכרעת הדין

3. ביום 30/06/14 הוגש כנגד המשיב והנאשם הנוסף כתב אישום. מעובדות כתב האישום עולה, כי המשיב והנאשם הנוסף עבדו בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום כנהגי משאית בחברת "מובילי דרור". במסגרת עבודתם הייתה לשניים נגישות למפעלי חברת "שקר" בע"מ (להלן "**החברה**"), הנמצאים באזור התעשייה תפן, לה נותנת חברת מובילי דרור שירותי הובלה ושינוע בין המפעלים השונים של החברה. בכתב האישום נטען, כי במסגרת עבודתו העביר המשיב בין המתקנים השונים של החברה למחסניה פסולת ברזל יקרה ואבקות, שנפסלו בתהליכי ייצור שונים במפעלי החברה (להלן: "**הברזל והאבקות**"), אשר נועדו למשלוח לחברת "שטארק" בגרמניה. תמורת הברזל והאבקות מקבלת החברה הנחה על מנת לרכוש אבקות ברזל חדשות.

על פי הנטען בכתב האישום, במועד, שאינו ידוע למערערת, במהלך חודש אוגוסט 2012, קשרו המשיב והנאשם הנוסף קשר לגנוב את הברזל והאבקות. נוסף על כך, נטען כי ביום 07/11/12 קיבל הנאשם הנוסף לרשותו בשטח מפעל של החברה, אשר מכונה שלב ג', משטח ועליו 12 חביות, שכל אחת מהן מכילה 50 ק"ג ברזל ואבקות. את המשטח ועליו החביות היה אמור הנאשם הנוסף להעביר אל מחסן אחר של החברה. במקום זאת, ולשם קידום ומימוש הקשר, יצר הנאשם הנוסף קשר עם המשיב, והשניים נפגשו במפעל של החברה, הנקרא מקרודנט. באותו מפגש העבירו השניים את המשטח עם החביות ממשאיתו של הנאשם הנוסף למשאיתו של המשיב, ובכך גנבו השניים את החביות, שהכילו ברזל ואבקות במשקל של 600 ק"ג. בהמשך מכר המשיב את החביות, המכילות את הברזל והאבקות לאדם אחר, שזהותו אינה ידועה למערערת, תמורת סכום של 16,000 ₪, אותו חילקו הנאשם הנוסף והמשיב ביניהם בחלקים שווים.

עוד נטען בכתב האישום, כי ביום 29/01/13 יצר הנאשם הנוסף קשר עם המשיב, והשניים קשרו קשר לגנוב משטח נוסף, ועליו חביות, המכילות ברזל ואבקות. במועד האמור, בשעה 12:00 קיבל לרשותו הנאשם הנוסף משטח, ועליו 15 חביות, המכילות כל אחת 50 ק"ג של ברזל ואבקות במפעל מקרודנט, השייך לחברה, אותן היה אמור הנאשם הנוסף להעביר למחסני החברה. הנאשם הנוסף גנב את המשטח, והעביר אותו ביום 29/01/13 בשעה 13:10 לערך אל המשיב בכניסה למושב לפידות. המשיב מכר את החביות, ובתוכן 750 ק"ג לערך של ברזל ואבקות, לאדם אחר, שזהותו אינה ידועה למערערת, וקיבל תמורתן סכום של 24,000 ₪, אשר חולק בין השניים בחלקים שווים. בסמוך לכך, זייף הנאשם הנוסף את חתימתו של מר ס' ח', אשר אמור היה לאשר בחתימתו את קבלת המשטחים במחסני החברה, והוסיף אותה על תעודת משלוח מספר 27074, וזאת על מנת שיחזה כאילו הנאשם הנוסף

מסר את המשטח, אותו קיבל ביום 29/01/13, למחסן החברה, וזאת אם יתעורר חשד לגבי מעשיו של הנאשם הנוסף, כל זאת ללא סמכות כדין ובכוונה לרמות באופן הנחזה כאילו נחתם המסמך כדין.

נטען, כי במעשים המתוארים קשרו המשיב והנאשם הנוסף קשר לביצוע פשע, גנבו רכוש בשווי של בין 60 ל-70 אלף דולר, וזיפו מסמך.

4. ביום 05/10/14 הודיעו ב"כ המערערת וב"כ המשיב, כי הגיעו להסדר טיעון, לפיו הודה המשיב בעובדות כתב האישום, והורשע על יסוד הודאתו בעבירות המפורטות בפתח פסק הדין (סעיף 1 לעיל). לצד זאת, הוסכם כי בטרם גזירת עונשו של המשיב יופנה המשיב לשירות המבחן, על מנת שיבחן את עניינו. כן הגיעו הצדדים להסכמה כי הסניגור יהיה רשאי לבקש את ביטול ההרשעה בעוד שהמאשימה תעמוד על הרשעה בנוסף למאסר בפועל.

תסקיר שירות המבחן

5. ביום 19/02/15 הוגש לתיק בית משפט קמא תסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב. מהתסקיר עולה כי המשיב בן 39, נשוי ואב ל-3 בנות בגילאים בין 9-17. שירות המבחן התרשם, כי מדובר בבחור בעל יכולות וורבאליות וקוגניטיביות טובות. צוין, כי לאורך שנות התבגרותו גילה המשיב אחריות בנוגע לתפקידיו וכן יציבות במסגרות, אליהן השתייך. עוד ציין שירות המבחן, כי העבירה הנדונה אינה מאפיינת את אורח חייו של המשיב, וניכר כי ניהול ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם הרתעה משמעותי. לצד זאת התרשם שירות המבחן, כי קיים קושי בהתמודדותו של המשיב עם מצבי לחץ ומצוקה רגשית בהיותו אדם סגור, שממעט לפנות לגורמי תמיכה בסביבתו.

שירות המבחן סבר, כי במסגרת טיפול יוכל המשיב לבחון חלופות התנהגויות שעומדות בפניו כאשר הוא חווה מצוקה. על כן המליץ שירות המבחן להטיל על המשיב צו מבחן לתקופה של שנה, צו של"צ בהיקף של 220 שעות וכן עונש מאסר על תנאי לתקופה משמעותית, תוך שהוא מצוין, כי חרף חומרת העבירות, בהן הורשע המשיב, אין מקום להמליץ על הטלת עונש, שירוצה בעבודות שירות, וזאת בשל שיקולי שיקום שהפן הכלכלי והפן התעסוקתי הם גורם משמעותי להצלחתו.

6. ביום 12/03/15 התקבלה בעניינו של המשיב חוות דעת הממונה על עבודות שירות, ממנה עולה כי המשיב נמצא מתאים לשאת את עונשו בעבודות שירות.

גזר דינו של בית משפט קמא

7. ביום 26/04/15 גזר בית משפט קמא את דינו של המשיב. בית משפט קמא עמד בגזר דינו על המתווה,

שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין לצורך קביעת עונשם של נאשמים.

בית משפט קמא ציין, כי הערכים החברתיים, שנפגעו כתוצאה ממעשיו של המשיב, הם פגיעה ברכוש החברה, מעילה באמון המעסיק ופגיעה בחיי מסחר תקינים. פגיעה זו באה לידי ביטוי, לגישת בית משפט קמא, במהות הרכוש שנגנב (חביות שהכילו ברזל ואבקות) - באירוע הראשון 12 חביות, שהכילו 50 ק"ג כל אחת, עבורן קיבלו המשיב והנאשם הנוסף סך של 16,000 ₪, ובאירוע השני 15 חביות שהכילו 50 ק"ג כל אחת, עבורן קיבלו השניים סך של 24,000 ₪.

אשר לנסיבות ביצוע העבירות, ציין בית משפט קמא, כי בנסיבות, המתוארות בכתב האישום, ניתן להסיק, כי הדומיננטי מבין המשיב והנאשם הנוסף היה דווקא הנאשם הנוסף, הן לעניין העובדה כי קיבל לרשותו את החביות, הן לעניין העובדה כי הוא זה, שיצר קשר עם המשיב, והן לעניין העובדה כי הוא זה, שזייף בפועל את חתימת מאשר קבלת המשטחים. כן ציין בית משפט קמא, כי למעט ביצוע הזיוף, הגם שמדובר בחבירה של שניים ובתכנון מראש, אין המדובר בעבירות, שבוצעו בתחכום, שיטתיות, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים. עוד צוין, כי הנזק, שנגרם לחברת ישקר, הוא השווי הכספי של הברזל והאבקות, כמפורט בכתב האישום, בסכום כולל של 40,000 ₪, שהתחלק למעשה בין המשיב לנאשם הנוסף באופן שווה.

על יסוד האמור, בהתחשב בעקרון ההלימה, בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בערכים החברתיים, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה קבע בית משפט קמא, כי מתחם העונש, ההולם את העבירות, שביצע המשיב, נע בין מאסר בן 6 חודשים, שניתן להמירו בעבודות שירות, לבין מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים.

לצורך קביעת העונש המתאים למשיב בגדרי המתחם הביא בית משפט קמא בחשבון לזכותו של המשיב את העובדה, כי המשיב הודה בהזדמנות הראשונה הן בחקירתו במשטרה, בה נטל אחריות על מעשיו, והן בבית המשפט, ובכך חסך את הצורך להעיד עדים. כן הביא בית משפט קמא לזכותו של המשיב את העובדה, כי אין לחובתו הרשעות קודמות מכל סוג שהוא ואת העובדה, כי המשיב הביע צער וחרטה, והפנים את חומרת מעשיו ואת השלכותיהם.

נוסף על כך, ציין בית משפט קמא, כי אמנם המשיב שלשל לכיסו סכום של כ-20,000 ₪, אולם הוא החזיר לחברת ישקר בטרם ישיבת הטיעונים לעונש סכום של 10,000 ₪, דהיינו כמחצית הנזק. יתר על כן, ציין בית משפט קמא, כי הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה על המשיב תפגע קשות הן במשיב והן בבני משפחתו, בפרט שעה, שהמשיב לא נעצר בגין העבירות בהן הורשע. כמו כן, נקבע כי בנסיבות העניין, ולאור האמור בתסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב, אין גם מקום להטיל על המשיב עונש מאסר בעבודות שירות ולו לתקופה קצרה, מאחר ויש בכך כדי לפגוע בפרנסתו של המשיב, אשר חזר לשקם את חייו במסגרת עבודתו.

לנוכח האמור, קבע בית משפט קמא, כי בנסיבות המתוארות יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם, באופן המבכר את שיקולי שיקומו של המשיב. משכך החליט בית משפט קמא לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניינו של המשיב, ולגזור עליו את העונשים המפורטים בסעיף 1 לעיל.

8. המערערת מיאנה להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא, ומכאן הערעור שלפנינו.

טענות המערערת

9. ב"כ המערערת טענה, כי שגה בית משפט קמא עת הקל עם המשיב באופן, שחרג ממתחם הענישה, שנקבע על ידו. נטען כי העונש, שהוטל על המשיב, אינו הולם את חומרת המעשים, שבוצעו בתקופה של למעלה מחודשים וחצי, תוך תכנון המעשים, ניצול הנגישות, שהייתה למשיב ולנאשם הנוסף לחומרים, שגנבו כנהגים בחברת הובלות עמה עבדה חברת ישקר וניצול האמון, שנתנו בהם החברה בה הועסקו וחברת ישקר תוך הסבת נזק כלכלי של למעלה מ-250,000 ₪.

עוד טענה ב"כ המערערת, כי שגה בית משפט קמא בקביעתו כי הנזק, שנגרם לחברה, זהה לשווי הגניבה ובכלל זה לשווי המכירה של החומרים, שגנבו ואשר עמד על 40,000 ₪. נטען כי על פי עובדות כתב האישום שווי הרכוש שגנב הוא בין 60-70 אלף דולר השווה לסך של למעלה מ-250,000 ₪, אותו מכרו המשיב והנאשם הנוסף בסך של 40,000 ₪, מכאן שהסכום, בו נמכרה הסחורה הגנובה, אינו שווה לעלות הסחורה בפועל. יתרה מכך, נטען כי הנזק לחברה הוא גדול אף יותר, מאחר שמדובר בסכום, נכון לשנת 2012, שאינו כולל נזקים אחרים כמו פגיעה בשם החברה וכיוצ"ב. שגגה זו, שנפלה מתחת ידו של בית משפט קמא בקביעת שווי הנזק, השפיעה, לטענת ב"כ המערערת, על מתחם העונש ההולם שנקבע, ועל העונש שנגזר על המשיב.

הוסיפה ב"כ המערערת וטענה, כי טעה בית משפט קמא, כשחרג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, בהסתמכו על כך שהמשיב חזר לעבודה אצל מעסיקו. בעניין זה הפנתה ב"כ המערערת לעפ"ג 30258-04-14 אליאב נ' מדינת ישראל, (22/05/14). לטענת ב"כ המערערת אין במקרה הנדון נימוקים מיוחדים, המצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, בפרט משלא פורטו בתסקיר שירות המבחן הליכי שיקום מיוחדים, אותם עבר המשיב, או פגיעה מיוחדת ולא מידתית בעתידו, שעה שמעסיקו הנוכחי של המשיב העיד בפני בית משפט קמא, כי הוא לא יפטר את המשיב, ככל שיוטל עליו לשאת עונשו בעבודות שירות.

נוסף על כך, טענה ב"כ המערערת, כי טעה בית משפט קמא כאשר קבע, שחלקו של המשיב בביצוע העבירות מושא הערעור קטן יותר מחלקו של הנאשם הנוסף, וזאת לאור העובדה, כי המשיב הוא זה שבפועל הוציא את הרכוש הגנוב משטח המפעלים של חברת ישקר, ומכר אותם.

לאור האמור מבקשת המערערת להתערב הן במתחם העונש ההולם, שנקבע על ידי בית משפט קמא, והן בעונש, שנגזר על המשיב, להחמיר בעונשו של המשיב ולהטיל עליו עונש של מאסר בפועל תוך הגדלת סכום הפיצוי, שנפסק לטובת חברת ישקר.

טענות המשיב

10. ב"כ המשיב סבור מנגד, כי לא נפל בגזר דינו של בית משפט קמא פגם, המצדיק התערבות, ולכן דין הערעור להידחות.

אשר לנזק הכלכלי, שנגרם לחברת ישקר, טען ב"כ המשיב כי נזק זה אמור להתחלק בין המשיב והנאשם הנוסף, כאשר במקרה דנן יש להתחשב בעובדה, כי המשיב השיב מיוזמתו לחברה סך של 10,000 ₪, וכן הוטל עליו לשלם לחברה פיצוי כספי בסך של 10,000 ₪. עוד נטען, כי בצדק קבע בית משפט קמא, שחלקו של המשיב בביצוע העבירות קטן מחלקו של הנאשם הנוסף.

נוסף על כך, טען ב"כ המשיב, כי דברי מעסיקו של המשיב, לפיהם אין בכוונתו לפטר את המשיב, גם אם יוטל עליו לרצות את עונשו בעבודות שירות, נועדו על מנת לעזור למשיב. אולם אין בכך כדי לאיין את הנזק, שייגרם למשיב מריצוי עונשו בעבודות שירות, שהן יותר תובעניות לעומת עבודות של"צ. לפיכך, הביע ב"כ המשיב הסכמת המשיב להרחבת צו השל"צ כתחליף לעבודות שירות.

בתום טיעוניו ביקש ב"כ המשיב להפנות למספר פסקי דין, שלטענתו הם רלוונטיים לעניין הנדון, בהם אמנם הוטל עונש של עבודות שירות, אולם מדובר היה בעבירות חמורות בהרבה מהעבירות מושא הערעור. בעניין זה הפנה ב"כ המשיב לת"פ 50787-07-12 (מחוזי ירושלים) **מדינת ישראל נ' אורלי טל**, (09/09/13); עפ"ג 33543-07-13 **מדינת ישראל נ' ליוא הזימה**, (24/10/13).

דין והכרעה

11. ככלל, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בעונש, שנגזר על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים, כגון מקום בו מצאה ערכאת הערעור, כי נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה. ראה: ע"פ 2740/14 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (19/11/14). במקרה הנדון העונש, שנגזר על המשיב בנסיבות המתוארות, אינו משקף את חומרת העבירות, סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה, ולכן טעון התערבות.

12. המשיב הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של גניבה בידי מורשה; בעבירה של זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר ובשתי עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שהעונש המקסימאלי, שעומד לצידו, נע

בין 3 ל-7 שנות מאסר. לא יכולה להיות מחלוקת, כי העונשים, שנקבעו לצדן של העבירות, מצביעים על מידת חומרתן. מכאן, ובהינתן עיקרון ההלימה, שנקבע על ידי המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין כעיקרון המנחה את בתי המשפט בגזירת הדין, שעניינו בהבטחת יחס הולם בין סוג ומידת העונש, שייגזר על הנאשם, לבין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, סבורני כי לא יכולה להיות מחלוקת, שהעונש שנגזר על המשיב אינו משקף את מדיניות הענישה הנהוגה במקרים מן הסוג הנדון, וראה: ע"פ 30258-04-14 **ולנטיין אילייב נ' מדינת ישראל (22.05.2014)**.

13. גם אם ניתן לקבל את קביעתו של בית משפט קמא, לפיה הנאשם הנוסף היה דומיננטי יותר לכאורה בביצוע העבירות מאשר המשיב, כשיקול לקולא בגזירת העונש, שכן ממקרא כתב האישום עולה, כי הנאשם הנוסף הוא זה, שיצר קשר עם המשיב לצורך תכנון העבירות והוצאתם אל הפועל, ואולם אין בכך כדי לאיין את חומרת מעשיו ומידת אשמו של המשיב, אשר שיתף פעולה באופן מלא עם הנאשם הנוסף, ואף דאג בעצמו למכירת החומרים.

14. זאת ועוד, בניגוד לקביעתו של בית משפט קמא, לפיה אין במעשים המתוארים כדי ללמד על תחכום כלשהו בביצוע העבירות, בפועל, מעשיו של המשיב מלמדים דווקא על תחכום ושיטתיות בביצוען, שעה שנראה כי המערער והנאשם הנוסף ניצלו את היותם עובדים בחברת מובילי דרור, דבר שאיפשר בידם כניסה למפעלי חברת ישקר, על מנת לגנוב מחברת ישקר את הצידוד, שהיו אמורים להעביר בין המפעלים.

15. נוסף על האמור, לא ניתן אף להתעלם מטעות, שנפלה תחת ידו של בית משפט קמא, בקבעו כי הנזק הכספי והכלכלי, שנגרם לחברת ישקר, עומד על הסך שקיבלו המשיב והנאשם הנוסף עבור מכירת החומרים שנגנבו (40,000 ₪). בפועל, וכפי שעולה מכתב האישום שהוגש, לא יכולה להיות מחלוקת כי הנזק הכספי, שנגרם לחברה והנובע משווים האמיתי של החומרים גבוה בהרבה ועומד על למעלה מ-200,000 ₪, ואכן המשיב הודה (סעיף 13 לכתב האישום) בגניבת ציוד בשווי שבין \$60,000 ל-\$70,000.

16. שירות המבחן עמד בתסקירו על האופק השיקומי של המשיב ועל נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, בגינם המליץ שירות המבחן להימנע מלהטיל על המשיב עונש מאסר ובכלל זה עונש מאסר, שירוצה בעבודות שירות, ולהסתפק בהטלת צו של"צ בהיקף של 220 שעות. בית משפט קמא אימץ המלצה זו במלואה, ואולם, בנסיבות המתוארות סבורני, כי לא היה מקום לעשות כן. בהקשר זה, ראוי לציין כי שירות המבחן אינו מופקד על הראייה הכוללת בהליך הפלילי, הבוחנת גם שיקולים נוספים על פני טובתו של הנאשם, שעיקרם בטובת הכלל ובאינטרס הציבורי. לכן גם נקבע בפסיקה כי המלצתו של שירות המבחן אינה מחייבת, ואין בה כדי לכבול את שיקול דעתו של בית המשפט. ראה: ע"פ 344/81 **מדינת ישראל נ' סגל**, פ"ד לה (4) 313; ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני ואח'**, פ"ד נד (3) 685, עמ' 691-690.

17. אמנם לעתים קיומו של אפיק שיקומי יכול להצדיק הקלה בעונשו של נאשם וסטייה ממתחם העונש ההולם. ואולם, בנסיבות המקרה דנן ובפרט שעה שהתהליך השיקומי והטיפול, המוצע על ידי שירות המבחן, אינו כה אינטנסיבי, לא קיימת במקרה הנדון הצדקה לחריגה לקולא ממתחם הענישה, באופן שניתן להסתפק בהטלת מאסר מותנה וביצוע צו של"צ. איזון ראוי בין שיקולי השיקום, הקיימים בעניינו של המשיב, כפי שבאו הדברים לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן ובגזר דינו של בית משפט קמא לבין חומרת העבירות, בהן הורשע המשיב על נסיבותיהן, מצדיק החמרה בעונש שהוטל על המשיב.

18. בנסיבות אלה, מבלי לקבוע מסמרות לעניין סבירותו של מתחם העונש ההולם, שנקבע על ידי בית משפט קמא, שנראה כי הוא מקל, תוך מתן ביטוי מסוים לתהליך השיקום שעובר המשיב, כמפורט בתסקיר שירות המבחן, ולנוכח הנסיבות המקלות בעניינו של המשיב, כפי שפורטו בגזר דינו של בית משפט קמא, לרבות: העובדה כי המשיב הודה בהזדמנות הראשונה, הביע חרטה ונטל אחריות על מעשיו, סבורני כי העונש המתאים למשיב בנסיבות המתוארות מצוי ברף הנמוך של מתחם הענישה, שנקבע על ידי בית משפט קמא, דהיינו, 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

19. סיכומי של דבר, בשים לב להלכה כי אין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין עם הנאשם, אציע לחברי להרכב לקבל את הערעור, להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא, באופן שעל המשיב יוטל עונש מאסר בן 6 חודשים, אשר ירוצה בעבודות שירות, תחת צו של"צ בהיקף של 220 שעות. כמו כן, סבורני כי מתייתר הצורך בהעמדת המשיב בפיקוח צו מבחן למשך שנה ואציע לחברי אף לבטל רכיב זה בגזר הדין שניתן על ידי בית משפט קמא. יתר חלקי גזר דינו של בית משפט קמא יותרו בעינם ללא שינוי.

בטינה טאובר, שופטת

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

ככלל, לא תיטה ערכאת הערעור להתערב בעונשים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אלא כאשר השתכנע בית המשפט של הערעור כי נפלה בגזר הדין טעות בולטת, או שהוא חורג באופן ניכר ממדיניות הענישה הנוהגת [ראו: ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל (29.1.2009); ע"פ 6095/10 יחיא נ' מדינת ישראל (18.7.2012); ע"פ 9074/12 מדינת ישראל נ' אבו אחמד (13.6.2013); ע"פ 4518/12 מדינת ישראל נ' סראחין (11.6.2013); ע"פ 2646/15 מדינת ישראל נ' שאדי אבו בכר (16.7.2015)]. אלא שבמקרה שבפנינו סבור אני, כפי שסבורה גם חברתי, כי נפלה טעות מהותית בגזר הדין, הן לעניין אומדן הנזק שנגרם לנפגעת העבירה והן לעניין האיזונים שיש לעשות בין חומרת העבירות, עקרון ההלימה ושיקולי השיקום.

אוסף עוד כי טענת הסנגור, לפיה יש לחלק את הנזק בין שני השותפים לביצוע העבירות אינו מקובל עלי. לגיştתי, שני

הנאשמים אחראיים למלוא הנזק שנגרם לנפגעת העבירה, בהיותם שותפים לביצוע המעשים.

רק מהטעם שאנו יושבים כערכאת ערעור, אשר כידוע אינה ממצה את הדין עם הנאשם, נסתפק במקרה זה בגזירת עונש של מאסר בעבודות שירות. אדגיש כי לטעמי ניתן ואף ראוי היה לגזור במקרה זה עונש שהוא אף חמור מכך.

סבור אני עוד כי במקרה זה ראוי היה גם לחייב את המשיב בפיצוי משמעותי לנפגעת העבירה. נזכיר כי תכלית הטלת הפיצויים היא הענקת מזור לנפגע/ת העבירה. כבר נפסק כי **".. ראוי להם לבתי-המשפט כי יעשו שימוש בסמכותם לפסוק פיצויים לנפגעים ולקורבנות העבירות, שימוש תדיר משהיה עד כה. ... אכן, ראויים הם הקורבנות והנפגעים כי בית-המשפט יהיה להם לעזר, שהרי בית-משפט אָם ואב ואפוטרופוס היה להם"**. [דבריו של השופט - כתארו אז - מ. חשין (רע"פ 2976/01 אסף נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 40 לפסק הדין (2002)]. דברים אלו נאמרו, אמנם, בהתייחס לנפגעי עבירה שהם אנשים פרטיים, ואולם סבור אני כי עקרונות אלו נכונים, בהתאמה המתחייבת, גם כאשר נפגע העבירה הוא תאגיד. אדגיש לעניין זה כי על פי ההלכה הפסוקה, העדר יכולת כלכלית של העברין אינו מהווה שיקול בלעדי בקביעת פיצוי לטובת נפגע העבירה [ראו למשל: ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' מדינת ישראל (24.7.2006); ע"פ 4277/12 זורב בכוראשוילי ואח' נ' מדינת ישראל (28.7.2013); ע"פ 1310/12 שורצמן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2014); ע"פ 3873/08 אטיאס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2010)]. אין סיבה מדוע תאגיד, שהוא נפגע עבירה, לא יזכה בפיצוי המשקף נזקים כפי שהוכחו במסגרת הליך פלילי, ומדוע יהיה עליו לנקוט בהליך אזרחי, על כל העלויות הנובעות מכך, לשם תביעת פיצוי על נזק שכבר הוכח.

אלא שבמקרה שבפנינו לא הועלו בבית משפט קמא טענות של ממש לעניין פסיקת פיצוי לטובת נפגעת העבירה. התביעה לא טענה ולא טרחה להציג נתונים לעניין זה. ממילא לא ניתנה הזדמנות לנאשם להתגונן מפני סעד של פסיקת פיצוי שבפועל לא נדון ולא בורר בצורה ממשית. אשר על כן, ורק מטעם זה, אותיר במקרה שבפנינו את פסיקת הפיצויים להליך אזרחי שמן הסתם עוד יבוא, ולא אציע להוסיף במסגרת פסק דינו גם הוספת פיצוי משמעותי המשקף את הנזק האמיתי שנגרם לנפגע העבירה. עם זאת אדגיש כי ראוי הוא שנזקי נפגעי עבירה יעמדו לנגד עיני המאשימה ויוצגו במסגרת הטיעון לעונש כנתון ממשי שיש להביאו בחשבון במסגרת גזירת הדין.

בכפוף לאמור לעיל אני מצטרף לתוצאה אליה הגיע חברתי.

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]

השופט א' אליקים:

אני מסכים לחוות הדעת של שני חבריי.

אני משוכנע כי לו בית משפט קמא היה מודע לטעות שנפלה בגזר דינו ועליה הצביעו חבריי, מתחם העונש ההולם והעונש המתאים היו חמורים בצורה משמעותית.

לשם המחשת רמת הענישה אפנה לע"פ 257/14 אוחנה נגד מדינת ישראל, (12.5.2014), שנסבותיו חמורות יותר, באותו מקרה הורשע הנאשם בגניבת מתכות מחברת ישקר בע"מ, בשווי שבין 200,000 ש"ח ל-250,000 ש"ח, מאחר וחבר לעובד החברה הוא הורשע מכח דיני השותפות בגניבה בידי עובד (21 פעמים) ביחד עם עבירה של איסור הלבנת הון, שלא מתקיימת בעניינו, בית המשפט העליון קבע באותו מקרה מתחם עונש הולם שבין 20 ל-60 חודשי מאסר בפועל ואישר עונש של 21 חודשי מאסר על אותו נאשם.

**אברהם אליקים,
שופט**

סיכומי של דבר, הוחלט לקבל את הערעור, באופן שבו ייגזר על המשיב עונש מאסר בן 6 חודשים, אשר ירוצה בעבודות שירות, תחת צו של"צ בהיקף של 220 שעות. ככל שהיה עצור במסגרת חקירת פרשה זו לא ינוכו ימי המעצר מתקופת המאסר.

אנו מורים לבטל את הצו אשר העמיד את המשיב בפיקוח שירות המבחן למשך שנה.

יתר חלקי גזר דינו של בית משפט קמא יוותרו בעינם ללא שינוי.

בשים לב לחוות הדעת הממונה על עבודות השירות שהוגשה לבית משפט קמא, ולפיה נקבע כי המערער כשיר לביצוע עבודות שירות, אנו מורים כי המערער יתייצב לריצוי עבודות השירות בבית אבות "בית דינה" שברח' אדם הכהן 3 בחיפה. עם זאת יודגש כבר כעת, כי מאחר וחלף המועד שנקבע בחוות דעת הממונה על עבודות השירות, וככל שמקום זה אינו זמין, מוסמך הממונה על עבודות השירות לקבוע מקום אחר להעסקתו של המשיב.

המשיב יתייצב ביום 16.8.15 בשעה 9:00 במפקדת עבודות השירות, בימ"ר עמקים המצוי במתחם תחנת משטרת טבריה בכתובת דרך הציונות 14 טבריה. טלפונים: 04-6728405, 04-6728421, 08-9775099. זאת לשם קליטתו לעבודות שירות.

ניתן היום, ד' אב תשע"ה, 20
יולי 2015, במעמד הצדדים
ובאי כוחם.

בטינה טאובר, שופטת

אברהם אליקים,
שופט

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]